

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-03

Vår referens

Simon Classon

Utredningssekreterare

simon.classon@malmo.se

Revidering av Program för den nationella minoriteten samer; nu fråga om remiss

ASN-2026-598

Sammanfattning

Malmö stad har sedan 2016 särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar. Programmen ska ses över i slutet av varje mandatperiod för att bedöma om det finns behov att revidering.

Detta ärende avser revidering av Program för den nationella minoriteten samer.

Syftet med programmet är att tydliggöra Malmö stads inriktning för arbetet med den nationella minoriteten och urfolket samers rättigheter samt det nationella minoritetsspråket samiska, utifrån rådande lagstiftning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Förslaget till reviderat program innehåller sju inriktningsmål.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen delar programmets intentioner och ser samtidigt möjligheter att ytterligare stärka arbetet med de nationella minoriteterna.

Förvaltningen föreslår nämnden godkänna förslag till yttrande och skicka det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende Revidering av Program för den nationella minoriteten samer; nu fråga om remiss; enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Remissversion förslag på reviderat program för den nationella minoriteten samer
- Malmö stads policy - Nationella minoriteter - reviderad 2024
- G-Tjänsteskrivelse - Revidering av Program för den nationella minoriteten samer; nu fråga om remiss
- Förslag till Yttrande - Revidering av Program för den nationella minoriteten samer; nu fråga om remiss

Beslutsplanering

ASN beredning 2026-02-25

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2026-03-05

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2026-03-19

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska alla kommuner anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Arbetet med nationella minoriteter och minoritetsspråk är en del av Malmö stads arbete med mänskliga rättigheter.

Sedan 2016 har Malmö stad särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar (STK-2015-1378) i syfte att komplettera *Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter*.

För den nationella minoriteten romer finns istället en handlingsplan.

Programmen ska enligt beslut i kommunfullmäktige (STK-2019-1013) ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov av revidering.

Under hösten 2024 och 2025 har stadskontoret genomfört en översyn av programmen för de nationella minoriteterna. Under processen har samråd hållits med Malmöbor som tillhör de berörda minoriteterna.

Detta ärende avser revidering av Program för den nationella minoriteten samer.

Syftet med programmet är att tydliggöra Malmö stads inriktning för arbetet med den nationella minoriteten och urfolket samers rättigheter samt det nationella minoritetsspråket samiska, utifrån rådande lagstiftning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Stadskontorets förslag till revideringar har gjorts utifrån stadskontorets bedömningar, samt de synpunkter och förslag som framkom under det samråd som hölls med samiska Malmöbor och föreningen Samer i Syd.

Förslaget till reviderat Program för den nationella minoriteten och urfolket samer innehåller följande sju inriktningsmål:

1. Den nationella minoriteten samer ska informeras om sina rättigheter
2. Malmöbors kunskap om urfolket samer och dess rättigheter ska höjas
3. Kommunanställdas kunskap om urfolket samer och dess rättigheter enligt lagen ska höjas
4. Möjligheter för urfolket samer att behålla och utveckla sin kultur i Sverige ska främjas
5. Barn och ungas möjligheter till utveckling av kulturell identitet ska beaktas
6. Utveckling och användning av de samiska språken ska möjliggöras
7. Tillgång till äldreomsorg på de samiska språken ska vid efterfrågan möjliggöras

I yttrandet ombeds arbetsmarknads- och socialnämnden särskilt kommentera stadskontorets utkast till reviderat program utifrån följande remissfrågor:

1. Har er nämnd några övergripande synpunkter på innehållet i det föreslagna programmet för den nationella minoriteten och urfolket samer och nationella minoritetsspråket samiska?
2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd med de ändringar som gjorts i förslaget program?

Förvaltningens överväganden

- 1. Har er nämnd några övergripande synpunkter på innehållet i det föreslagna programmet för den nationella minoriteten och urfolket samer och nationella minoritetsspråket samiska?**

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen delar programmets intentioner.

Förvaltningen bedömer att programmet stämmer överens med de vägledande principerna i Policy för mänskliga rättigheter.

Förvaltningen ser att den samiska gruppen har gjorts delaktiga i översynen av programmet som ligger till grund för den föreslagna revideringen.

Av vad som framgår i underlaget har de synpunkter som inkommit från samrådet med den samiska gruppen även tagits i beaktande i utformningen av förslaget på reviderat program.

Förvaltningen ser behov av förtydligande av vilket ansvar de enskilda förvaltningarna respektive stadskontoret har i genomförandet av programmet.

Det saknas i dagsläget en övergripande struktur för samordning av förvaltningarnas arbete med den nationella minoriteten samer, liksom för sverigefinnar, tornedalingar och judar.

Förvaltningen efterfrågar därför tydligare styrning och stöd från stadskontoret kring hur förvaltningarna förväntas bidra i arbetet. Förvaltningen hade vidare önskat att det tillkom en stadsgemensam expertis och rådgivning som förvaltningarna kan använda sig av som stöd i arbetet på samma sätt som det idag finns gällande den romska minoriteten.

Förvaltningen är idag inte involverad i stadens samråd med målgruppen samer, men skulle med fördel delta i planering och genomförande av dessa för att möjliggöra dialog med målgruppen.

Avseende programmets beskrivning av samerna och deras historia efterfrågar förvaltningen en kompletterande beskrivning av gruppens nuvarande situation i Malmö. Det skulle, enligt förvaltningen, öka förståelsen för gruppens förutsättningar och utmaningar i den lokala kontexten, samt underlätta bedömningen av hur målsättningarna svarar mot de faktiska förutsättningar, utmaningar och behov samer har i Malmö.

Förvaltningen ser behov av mer konkreta mål och aktiviteter kopplat till programmets inriktningsmål samt stöd och vägledning för hur arbetet ska genomföras, i likhet med stadens handlingsplan för den nationella minoriteten romer.

Konkreta mål och aktiviteter i programmet skulle, enligt förvaltningens bedömning, kunna stärka arbetet med den samiska minoriteten.

Genomförs det för samtliga program för de nationella minoriteterna skulle det även bidra till ett mer jämlikt, kvalitativt och likvärdigt arbete med samtliga fem nationella minoriteter.

Förvaltningen ser att den översyn som gjorts inför revideringen av programmet saknar en uppföljning av vilka effekter arbetet med programmet har lett till.

Att det inte framgår ifall programmet i nuvarande form har bidragit till att nå programmets målsättningar gör det svårare att bedöma i vilken utsträckning de förändringar som gjorts i revideringen är ändamålsenliga.

2. Vilka möjligheter och utmaningar ser er nämnd med de ändringar som gjorts i förslaget program?

Förvaltningen välkomnar inriktningsmålet gällande att medarbetares kunskap om urfolket samer och deras rättigheter ska höjas.

Förvaltningen ser behov av tidsmässiga och ekonomiska resurser för att förvaltningens medarbetare ska ha möjlighet att ta del av kunskapshöjande insatser.

Ansvariga

Daniel Mattsson Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef